

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LA UNIÓN EUROPEA
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE
DEN EUROPÆISKE UNIONS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN UNION
EUROOPA LIIDU KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN UNION
COUR DE JUSTICE DE L'UNION EUROPÉENNE
CÚIRT BHREITHIÚNAIS AN AONTAIS EORPAIGH
SUD EUROPSKE UNIJE
CORTE DI GIUSTIZIA DELL'UNIONE EUROPEA

LUXEMBOURG

EIROPAS SAVIENĪBAS TIESA
EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-UNJONI EWROPEA
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DA UNIÃO EUROPEIA
CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE
SODIŠČE EVROPSKE UNIJE
EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL

Vastus nõukogu eesistujariigi Itaalia palvele esitada uusi ettepanekuid, et lihtsustada ülesannet saavutada nõukogus kokkulepe liidu Üldkohtu kohtunike arvu suurendamise korra küsimuses

Euroopa Kohus soovib tänada nõukogu eesistujariiki Itaaliat 3. septembri 2014. aasta kirjas võetud initsiatiivi eest paluda uusi ettepanekuid liidu Üldkohtu kohtunike arvu suurendamise korra kohta.

I. Praegune olukord

Üldkohtu kohtunike arvu suurendamine on üks osa seadusandlikust algatusest, mille eesmärk on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja reform ja mille Euroopa Kohus esitas liidu seadusandjale 28. märtsil 2011. Pärast komisjonilt saadud heakskiitvat arvamust kiitis parlament selle suurendamise esimesel lugemisel heaks. Nõukogus jõuti küll põhimõttelisele kokkuleppele, kuid ei suudetud siiski ületada erimeelsusi seoses täiendavate kohtunike ametisse nimetamise korraga. Selle viimase küsimuse osas järeldas 2014. aasta esimese poolaasta nõukogu eesistujariik Kreeka, et kui Euroopa Kohus peaks kaaluma muid lahendusi, siis mis tahes lahendusega, mis näeb ette liikmesriikide arvust väiksema arvu kohtunikke ja seega vajaduse teha liikmesriikide vahel valik, kaasneksid samad raskused, kui need, mis viimastel aastatel takistasid nõukogus kokkuleppele jõudmist.

Lisaks on raskustel, millega nõukogu seisis viimasel ajal mitmel korral silmitsi, kui tal tuli Avaliku Teenistuse Kohtusse kohtunikke ametisse nimetada, mõned sarnased jooned eespool kirjeldatud olukorraga. Nimelt tõi valiku tegemise vajadus, mis tuleneb esiteks piiratud arvust vabadest kohtadest, kuna see kohus on väike, ning teiseks soovist kaaluda omavahel stabiilsuse ja rotatsioonipõhimõtteid, nii eelmisel kui ka sel aastal kaasa sedavõrd pikad ja keerulised arutelud, et praegusel hetkel on jätkuvalt ametisse nimetamata kohtunikud kahe Avaliku Teenistuse Kohtu kohtuniku, sh kohtu president, ametiaja lõppemise tõttu vabanenud kohtadele, mille täitmise tähtajaks oli 30. september 2014. Selle ummikseisu negatiivset mõju kohtu nõuetekohasele toimimisele on juba näha, kuna koosseisu osas esinev ebakindlus ei võimalda sellele kohtule esitatud asju tõhusalt hallata.

Mis puudutab Üldkohtu töökoormust, siis on olukord Euroopa Kohtu seadusandliku algatuse esitamise hetkega võrreldes veelgi halvenenud. Kui sel ajal oli Üldkohtu menetluses ligikaudu 1300 kohtuasja, siis peatselt küündib nende arv 1600-ni, mis on liiati kaks korda suurem Euroopa Kohtu menetluses olevate kohtuasjade arvust. Üldkohtule esitatud kohtuasjade arv, mis 2010. aastal oli 636 ja 2011. aastal 722, ulatub 2014. aastal tõenäoliselt tuhandeni.

Veel on oluline märkida, et esitatud on esimesed kahju hüvitamise nõuded, mille aluseks on Euroopa Kohtu tuvastatud mõistliku aja ületamine Üldkohtu poolt (T-479/14: *Kendrion vs. Euroopa Liidu Kohus*; T-577/14: *Gascogne Sack Deutschland GmbH ja Gascogne vs. Euroopa Liidu Kohus*). Teistes Euroopa Kohtu menetluses olevates kohtuasjades on hagejad tuginenud sellele, et Üldkohus on rikkunud kohustust teha otsus mõistliku aja jooksul. Koosvõetuna on nendes kohtuasjades, sh kohtueelse menetluse staadiumis olevad kohtuasjad (kahju hüvitamise taotluse esitamine Euroopa Kohtule ja/või komisjonile), küsimuse all kahju, mille summa ulatub 20 miljoni euro lähedale.

II. Ettepanek kahekordistada Üldkohtu kohtunike arvu kolmes etapis ning anda Üldkohtule üle liidu avalikku teenistust puudutavate vaidluste lahendamise esimese astmena

Neil asjaoludel leiab Euroopa Kohus, et Üldkohtu kohtunike arvu suurendamine tuleb korraldada selliselt, et väga lühikese aja jooksul oleks võimalik tõsta Üldkohtu kohtuasjade menetlemise suutlikkust, et kohus oleks võimeline kiiresti ja märkimisväärselt vähendada nii oma menetluste kestust kui ka lahendamist ootavate kohtuasjade hulka.

Seetõttu teeb Euroopa Kohus ettepaneku suurendada Üldkohtu kohtunike arvu kahele kohtunikule liikmesriigi kohta, nähes samas ette esiteks kohtunike arvu suurendamise etappide kaupa, et tagada paralleelsus kohtule esitatud kohtuasjade hulga arenguga, ning teiseks Üldkohtule liidu avalikku teenistust puudutavate vaidluste esimese astmena lahendamise üleandmise.

Niisiis ei vasta see ettepanek mitte ainult Üldkohtu kiireloomulistele vajadustele, vaid lisaks võib tekkinud raskustele kaugemale tulevikku vaadates anda samal ajal struktuurse ja kestva vastuse, mis võib pikas perspektiivis lahendada Üldkohtule esitatud asjade lahendamise küsimuse, võimaldades sellel kohtul toime tulla töökoormuse prognoositava kasvuga.

- Esimene etapp seisneb Üldkohtu kohtunike arvu suurendamises kaheteistkümne kohtuniku võrra ning pakub kohe Üldkohtule tuge, mille järele on tal terav vajadus. See arv, mis vastab 2011. aastal esialgu pakutule, on praegu rohkem kui kunagi varem põhjendatud Üldkohtu töökoormuse kasvuga ega ei too kaasa kulusid, mis ületaksid 2011. aasta seadusandliku algatuse raames selleks juba ette nähtud kulusid, mille liidu seadusandja põhimõtteliselt heaks on kiitnud.
- Teine etapp seisneb Üldkohtu kohtunike arvu suurendamises seitsme kohtuniku võrra ning hõlmab Üldkohtule liidu avalikku teenistust puudutavate vaidluste esimese astmena lahendamise üleandmist. See võiks toimuda 2016. aastal (aasta, mil Üldkohtu liikmed osaliselt asendatakse) selle kohta Euroopa Kohtu väljatöötatud seadusandliku algatuse alusel. Liikmesriikidel, kelle kodanik täidab Avaliku Teenistuse Kohtu kohtuniku ülesandeid, on võimalik teha ettepanek tema nimetamiseks Üldkohtu kohtuniku kohale, kuid seda tingimusel, et ta ei osalenud esimeses etapis.
- Kolmas etapp seisneb Üldkohtu kohtunike arvu suurendamises üheksa kohtuniku võrra ning langeb kokku Üldkohtu liikmete osalise asendamisega 2019. aastal.

Käesolevat ettepanekut arutati institutsioonisiselt kõigepealt Üldkohtu presidendi ja asepresidendiga ja Avaliku Teenistuse Kohtu presidendiga. Seejärel kiideti ettepanek heaks Euroopa Kohtu üldkoosolekul ning Avaliku Teenistuse Kohtu täiskogu andis sellele heakskiitva arvamuse, samas kui Üldkohtu täiskogu oli selle poolt, et moodustada kaubamärgivaidlustega tegelev erikohus ja säilitada Avaliku Teenistuse Kohtu osas *statu quo*, pärast mida oli Euroopa Kohtu presidendil ja asepresidendil, keda paluti osaleda Üldkohtu spetsiaalses täiskogus, võimalus selgitada Üldkohtu liikmetele põhjusi, millest tulenevalt Euroopa Kohus teeb käesoleva ettepaneku.

Neid asjaolusid arvestades loodab Euroopa Kohus, et liidu seadusandja kiidab tema ettepaneku võimalikult kiiresti heaks.